

MAGYAR MOLNÁROK LAPJA

BELFÖLDI ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
1942 JANUÁR 1-TŐL:

EGY ÉVRE 20.—P. FELEÉVRE 10.—P. NEGYEDÉVRE 5.—P

Kishirdetések ára: a kishirdetési rovatban előfizetők részére egy szó egyszeri közlése 10 fillér, vastag betűvel 20 fillér. A legkisebb hirdetés (10 szóig) egy pengő. A hirdetési díjak előre fizetendők.

FŐSZERKESZTŐ:

DR. KARÁCSON JENŐ

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
BUDAPEST, V., KATONA JÓZSEF-UTCA 14.

TELEFONSZÁM: 118-489

Magyar királyi postatakarékpénztári csekk száma: 11.450

MEGJELENIK MINDEN SZOMBATON

Aki a lapot az előfizetés lejártát követően 8 nappal írásban nem mondja fel, annak megrendelése ugyanolyan időre meghosszabbítottan tekintetik, mint az előző megrendelésé szövege.

Nagyhirdetések ára: egy hatodhásábos (35 mm széles) millimétersor egyszeri beiktatása 20 fillér. Szövegoldalón (75 milliméter széles) 60 fillér. A hirdetések tartalmáért nem vállalunk felelősséget.

Az 1939. évi árrögzítés és a darálási vám szempontjából

Tudvalevőleg a kormány az 1939 augusztus 26-i állapot szerint rögzítette a közszükségleti cikkek és munkaszolgáltatások árát. Rögzítette továbbá az eladási, illetve munkaszolgáltatási feltételeket is, amelyeket az illetékes hatóságok hozzájárulása nélkül nem szabad a fogyasztókörzönség hátrányára megváltoztatni.

Ezt a rendelkezést a darálással kapcsolatban többen akként magyarázták tévesen, hogy darálást csak olyan mennyiségű természetbeni vámról szabad a megváltozott viszonyok dacára is végezni, amelynek értéke nem haladja túl annak a vánterménynek értékét, amelyet a daráló tulajdonosa 1939 augusztus 26-án szedett a darálásért.

Ez a felfogás azonban határozottan téves, aminthogy senki sem lehet jogosan és igazságosan követelni, hogy a megváltozott viszonyok között, a háború harmadik évében, a hatalmasan megnövekedett darálási önköltségek mellett ugyanolyan pénzértékű vámról daráljon, mint 1939 augusztus 26-án.

A rögzítési rendelet a vámdarálásra akként értendő, hogy csupán azt a vámszázalékot nem szabad felemelni, amelyet a darálótulajdonos 1939 augusztus 26-án a darálásért szedett. Nem értelmezendő azonban úgy, hogy ha pl. valaki

1939 augusztus 26-án kukoricát 8% természetbeni vámról darált és annak a 8 kg kukoricának 1939 augusztus 26-án 1 P 20 f volt az értéke, akkor most csak ennek az 1 P 20 f értéknek megfelelő mennyiségű természetbeni darálási vámról szedhet.

Aki 1939 augusztus 26-án 8% természetbeni vámról darált, az ma is nyugodtan és jogosan ugyanannyi vámról szedhet továbbra is.

Mint hogy a búzán és rozson kívül — amelyeket ezidőszent megdarálni szigorúan tilos — más darálás díja hivatalosan nincs megállapítva, semmiféle jogszabály sem akadályozza meg a darálótulajdonost, hogy a darálásért ugyanannyi természetbeni vámról szedjen, mint 1939 augusztus 26-án. Ha azonban a mai magasabb terményárak mellett az 1939 augusztus 26-i darálási vám szedése nem volna méltányos, akkor annak korlátozásáról gondoskodik az az öldöklő verseny, amely a darálók között még talán sokkal fokozottabb mértékben dühöng, mint a legboldogabb békeidőkben. Nem kell tehát senkinek sem félni a drága darálástól. Mert maga a darálópár gondoskodik arról, hogy a fák ne nőjenek az égig! Még pedig sokkal erővesebben és szigorúbban gondoskodik erről, mint a kigondolható legszigorúbb árkorlátozó rendelet.

Tengericsírátlánítási értekezlet

Folyó hó 4-én az Iparügyi Minisztériumban dr. vitéz Guothfalvy Dorner Zoltán miniszteri tanácsos elnöke alatt rendkívül fontos értekezlet volt a tengericsírátlánítási ügyben.

Az értekezleten részt vett az Iparügyi Minisztérium anyaggyártóosztási és törvény előkészítő osztálya, képviseltette magát a Futura. A Magyar Őskeresztény Malmok Szövetsége képviselőiben megjelentek Szabó Károly és dr. vitéz Miskolczi Hugó országgyűlési képviselők, dr. Karácson Jenő ügyvezető igazgató és Huszár György

főtitkár, A Magyar Fővárosi Malomgyesületet Halla Aurél ny. államtitkár, Maier Ottó vezérigazgató és dr. Székássy Miklós igazgató képviselték.

Az értekezlet anyagáról részletes tudósítást, tekintettel az ügy bizalmas természetére, nem adhatunk, annak közlésére azonban fel vagyunk hatalmazva, hogy a jövő gazdasági évre a kormányzat intézményesen kívánja rendezni a tengericsírátlánítás rendkívül fontos kérdését akként, hogy a közérdek mellett a malomipari érdekek se szenvedjenek sérelmet.

A hazai olajsajtólóiparról és a magyar prösszivattyúról

Az olajütőipart képesítéshez kell kötni

Irta: SCHOLZ OSZKÁR malomtulajdonos, a MÖMSZ szabolesvármegyei tagozatának elnöke.

Először is megemlítem, hogy a Magyar Molnár Lapja január 10-iki számában közölt cikkemet még december elején írtam és küldtem be a szaklaphoz. Tehát korábban, mint ahogyan Szépréthy B. okl. mérnöknek a „Die Mühle“ múlt évi 51. és 52. számaiban közölt „Die Erzeugung von Sonnenblumenöl in rumänischen Kleinmühlen“ című cikke Magyarországra eljuttatható. Nem vagyok ugyan hiú, de a plágium vádját kerülni szeretném.

Mindenki hallott már a híres Májerszky-féle víznyomású olajpresekről. Ezeket a szabadalmazott olajpreseket a nyíregyházi Májerszky-féle gyár annak idején nemcsak egész Európa, hanem még tengerentúli megrendelőknél is szállította. Talán érdekes annak közlése, hogy ezeknek a víznyomású olajpreseknek szabadalmát a dugattyúval és prösszivattyú képezte. Ennek az alapeszméje néhai Hinsenkamp Bernát, a kassai felsőipariszkola volt tanára és igazgatója édesapjától származik, akinek a MÁK alapítójával, királdi Hercz Zsigmonddal, a miskolci Hercz-féle gépgyár alapítását megelőzőleg, volt közös kis gépjávitóműhelye Nyíregyházán. Ebbe társult be később és vette át az üzemet azután néhai Májerszky Barna, aki műhelyfőnökével, Gráf Jánossal karöltve tökéletesítette a Hinsenkamp-féle elgondolást. Itjükrünkben a tiszti Stabilimento Tecnico-ban dolgoztak és együtt képezték magukat.

A mai magasnyomású acéllöntésű szerkesztés át-számításait a Májerszky-gyár mostani cégfőnöke, Mauritz Ottó mérnök végezte.

A Magyar Molnár Lapja „Az olajsajtólóipart képesítéshez kell kötni” című cikkének azt a megállapítását, hogy nagynyomású préssel 25–26 kg olajat lehet napraforgómagból préselni, annyiban helyesbíteniem kell, hogy az 1941 augusztus 31–szeptember 1-i ítéletidő a Tiszántúli 1941/42. évi napraforgó-

termésének kb. 80%-át pusztította el mennyiségileg. Ami megmaradt, minőségileg oly gyenge, hogy az idei apró, 14–35 kg-os vámolajütési tételekből átlag 16 kg-os olajnyerédeknél több alig érhető el 100 kg napraforgómagra átszámítva. A mag ugyanis kényszerített és még januárban is annyira nedves volt, hogy zúzata nem pehelyként, hanem összeálló lepénydarabokba potyog le a hengerekről.

Az olajsajtolás képesítéshez kötése egyébként feltétlenül helyes és szükséges. Az is magától értetődő, hogy a növényi olajsajtolókat a molnármesterek körébe kell sorolni, mint az külföldön is történt. A céhek idején a malom fogalma felölelte a meghajtóerő szerint a gőz-, víz-, szél-, száraz- és kézimeghajtású daráló, őrlő, olajütő, kender vagy lencsártörő, posztványoló, cserkéregzűző, puskapor, papíroskészítő, ásványórló, esontörő stb., stb. malomokat. Egy jó malomépítő molnármesternek mindezeket konyvitania kellett, a Mersburgban 1783-ban első, 1789-ben második kiadásban megjelent „Der praktische Mühlenbauer“ című szakkönyv tanúsága szerint. Lenne azonban egy indítványom, ami az árszítással és őrségváltással szorosan összefügg.

Minden foglalkozási ágának és szakmájának van nemes tudománya — scientia — hanem erkölcostana — etika — is. Tétessék kötelezővé minden foglalkozása ágbán a fogadalom-, vulgo eskütel. Az az iparos vagy kereskedő, aki akár mint önálló, akár mint üzlet- vagy üzemvezető, munkavállaló vagy társ, valamely foglalkozási ágbán való működésére jogosítványt kapott, legyen köteles fogadalmat tenni arra is, hogy a fennálló jogszabályokat, törvényeket, törvényszerű rendeleteket és az iparág irántlan erkölcsi törvényeit betartja és betartatja. Aki esküje, fogadalma ellen vét, éppen úgy legyen felfüggeszthető és elmozdítható, mint a közhivatalnok. Ez azonban csak a munkakamárák útján oldható meg.

amelyeknek előmunkálatai — tudomány szerint — már folynak.

Ha a Damokles kardja ott fog függni valamennyiünk feje felett, ha valamennyien tudatában leszünk annak, hogy nem kihágásért, esetleg vétésért büntet meg bennünket kisebb-nagyobb öszszeggel a rendőrbíró, hanem mint esküszegők a kegyerünket, a létünket tesszük kockára, szeretném én látni annak a ma mosolygó, pléhareulattal bírságot fizető „fehér”, vagy „fekete”-lisztes, sutyomban zúgolajgyártó, „kartárs”-nak torzképbe merevülő b. ábrázatját, ha tőle — esküszegőtől — elvonják engedélyét vagy iparjogosítványát!

Ha „vesszen”-t kiáltunk a liberális-kapitalista gazdaságpolitikai rendszerre, ha az egyén boldogulását elvetve a köz boldogulását helyezük előtérbe, valamennyien a nagy nemzeti vagy népi közösségnek, az államnak vagyunk munkásai. Akiknek a közért teljesített, azaz szociális munkája csupán úgy végezhető, amint azt apám népe nek vezére mondja: „az igazi szocializmus a legnagyobb kötelességteljesítésnek a tana.”

Molnárértekezlet Nagyváradon

Folyó hó 9-én Nagyváradon a Magyar Őskeresztény Malmok Szövetsége molnárértekezletet tart, amelyre meghívta a tagjait Bihar-, Kolozs-, Szilágy megyék területéről és néhány tagalmot Hajdu vármegye déli részéről.

Az értekezleten a Szövetség képviselőiben megjelentek Szabó Károly h. elnök országgyűlési képviselő, dr. vitéz Miskolczi Hugó társelnök, országgyűlési képviselő, dr. Karácson Jenő ügyvezető igazgató és Huszár György főtitkár.

A nagyváradi gyűlés iránt máris élénk érdeklődés mutatkozik, az előjelekből ítélhetően a szövetségi tagok csaknem teljes számban meg fognak jelenni.

Itt említjük meg, hogy a gyűlést megelőzően a Szövetség ügyvezető igazgatója résztvesz azon az ünnepeken, amelynek keretében a volt nagyváradi 4. honvéd gyalogezred átadja a zászlaját annak a 25. sz. nagyváradi gyalogezrednek, amely a régi híres 4. gyalogezrednek utódjaként tekinthető.

Ügyvezető igazgatónk tagja annak az öttagú tiszti küldöttségnek, amely Szentkereszt-hegyi Kratochvíl Károly altábornagy vezetésével a régi 4. gyalogezred zászlaját átadja az új honvéd gyalogezrednek.

A nagyváradi molnárértekezletről legközelebbi lapszámunkban részletes tudósítást fogunk közölni.

A túlradíjakat hiteltérdemlő módon kell bizonyítani

A szerkesztőséghez beérkező levelezés jelentékeny része utólag támasztott túlradíj követelésekkel foglalkozik és arra vonatkozólag kíván tanácsot és útbaigazítást, vajjon az ilyen utólagosan felállított követelés jogos-e és mennyiben? A kérdezősködők között vegyesen vannak munkavállalók és munkaadók. Sőt nem egyszer az is megcsik, hogy ugyanazon ügyben egyidejűleg munkaadó és alkalmazott is hozzánk fordult.

Az esetek legtöbbszörében elbocsátott, vagy szolgálatból önként távozó munkavállaló állítólag elmaradt túlmunkadíj követeléséről van szó. Így legutóbb is előfordult, hogy egy malom kétévi szolgálat után elbocsátott alkalmazottja 100 óra túlmunkadíjának megfizetését követeli munkaadójától utólagosan.

Hogy az ilyen utólagos követeléseknek mi az alapfeltétele és hogy a jogosulatlan túlmunkadíj követeléseknek mi a sorsa, tanulságosan megvilágítja egy ebben az ügyben hozott kúriai döntés. Azért annak tartalmáról az alábbiakban számolunk be:

Egy túlradíjak megfizetését iránt indított perben a budapesti kir. törvényszék, mint munkaügyi bíróság jogerősen kimondotta, hogy a túlradíjat a szolgálati viszony megszűnté után visszamenőleg csak akkor lehet megállapítani, ha az alkalmazott a naponta teljesített túlradíjról részletes és pontos feljegyzést vezetett és a feljegyzett adatok helyességét tanukkal vagy egyébként hiteltérdemlő módon tudja bizonyítani. Mindentől eltekintve a túlradíj díjazásához még az is szükséges, hogy az alkalmazott bizonyítsa, hogy a túlradízás a munkaadó határozott kívánságára, utasítására avagy kétségtelen tudomása mellett történt. Végül az is kimondta a törvényszék, hogy a túlradíj kiszámításánál a készpénzfizetésen felül a természetbeni szolgáltatások egyenértékét nem kell figyelembe venni. (Bp. tszék. 27. Pf. 1.806/1941. Krt. 1942. 536.)

Bodnár Lászlót a bíróság felmentette az ismeretes „Bodnár-féle névtelen feljelentés” ügyében

Császár Ferenc és Illés Sándor, a Malomujság szerkesztői esküvel megerősítetten vallották, hogy nem Bodnár László a névtelen feljelentés tettese.

Lapunk legutóbbi számában közöltük, hogy a kir. járásbíró folyó hó 6-ára tűzte ki annak a büntető ügynek a tárgyalását, amely dr. Karácson Jenő szövetségi ügyvezető igazgató feljelentése alapján indult meg Bodnár László ellen az ominózus névtelen feljelentés miatt.

Lapunk legutóbbi számában közöltük azt is, hogy a tárgyalás nyilvános, azon bárki megjelenhetik és invitáltak a tárgyalásra a malomipar baloldali népfrentjét is.

A tárgyaláson megjelentek mint érdeklődők Kovács Sándor győrszentiváni malomtulajdonos és leánya, továbbá Császár Ferenc, a Malomujság kiadója és Illés Sándor, ugyanezen malomipari szaklap felelős szerkesztője.

Megjelent Bodnár László vádlott, dr. Karácson Jenő, a Magyar Őskeresztény Malmok Szövetségének ügyvezető igazgatója, mint főmagánvádló jogi képviselője dr. Mikecz Ödön ny. igazságügyminiszter, budapesti ügyvéd kíséretében.

A kir. járásbíró felolvasta a terjedelmes feljelentést, amelyben részletesen vád tárgyává tették mindazok a kijelentések és állítások, amelyek megvalósítják a rágalmozás és becsületsértés tényálladékát.

A bíróság kérdésre Bodnár László kijelentette, hogy a feljelentést nem ő írta, a további kérdésekre azt is kijelentette, hogy abban semmiféle része nincsen, annak megszerkesztésében nem vett részt, sem annak elkészítését nem sugalmazta és annak elkészítésére senkit fel nem bujtatott.

A bíróság elrendelte a jelenlevő Császár Ferenc és Illés Sándor tanukénti kihallgatását.

Illés Sándor lépett elsőnek a bíróság elé, előadta, hogy tudomása szerint a feljelentést nem Bodnár László írta. Dr. Mikecz Ödön kérdést intézett Illés Sándorhoz, hogy miképpen gyanúsíthatja a Malomujság február 1-i számában a „Bodnár-ügy” cím alatt megjelent cikkben Bodnár Lászlót a névtelen feljelentés elkészítésével, amikor a lap felelős szerkesztője most a bíróság előtt ennek ellenkezőjét tanúsítja. Erre Illés Sándor kijelentette, hogy a cikket nem ő írta, tehát annak tartalmaért nem vállalhat felelősséget.

Illés Sándor után Császár Ferencet hallgatta ki a bíróság, aki kijelentette, hogy a Bodnár-féle feljelentésről semmiféle tudomása nem volt egészen azon időpontig, amikor a Magyar Molnár Lapja december 20-i számában erre vonatkozó hír meg nem jelent. Előadta, hogy tudomása szerint nem Bodnár László a kérdéses névtelen feljelentésnek a szerzője.

Bodnár László megkérdte Császár Ferencet, hogy miért írta akkor a Malomujság azt a gyanúsító cikket, amelyben őt úgy állítja be, mint aki részes ennek a névtelen feljelentésnek az elkészítésében. Császár Ferenc erre kijelentette, hogy az általa szerkesztett és kiadott Malomujság-ban megjelent cikket nem olvasta, tehát nem tudhatja, hogy a lap miért írta ezt Bodnár Lászlóról.

A bíróság dr. Mikecz Ödön, főmagánvádló jogi képviselőjének kérésére Illés Sándort is, Császár Ferencet is megeskettette vallomására.

Bodnár László előadta még a bíróság előtt azt, hogy a kérdéses feljelentésre ismeretlen tettes nem írta alá az ő nevét, hanem csak oda-gépelte és előadta azt is, hogy az érdekelt minisztériumokban nyert információ szerint a feljelentéseket az ismeretlen tettes a 72. sz. postahivatalban adta fel. Egyébként a legnagyobb felháborodással utasította vissza a névtelen feljelentésben foglaltakat, azokkal magát nem azonosítja és bár voltak elvi vitái a Szövetség vezetőségével, illetve elsősorban a Szövetség volt molnárelnökeivel, semmiféle oka nem volt és nem lehetett arra, hogy a Szövetség vezetőségét ilyen módon támadja meg, mint ahogy azt a névtelen szennyirat teszi.

Nátron papírzsák

minden méretben legolcsóbban!

Lisztés: 50 kg-os, 3-rétű 55.— pengő/100 darab
50 kg-os, 4-rétű 60.— pengő/100 darab

Athárítható hivatalos felárakkal! Igénylését elintézzük!

Egyszer használt, garantáltan lyukmentes lisztészsákok állandóan raktáron: 100 darab 43.— pengő

Virava J. papírnagykereskedés

Budapest, V., Váci-út 46/b. Telefon: 29-02-42

A bíróság ezek után kihirdette az ítéletet és Bodnár Lászlót az ellene emelt vád és következményei alól felmentette.

Az ügy egyik fejezete ezzel lezárult. A másik rész folyik a Budapesti államrendőrségen, ahol a megindított nyomozás igyekszik tisztázni, hogy ki volt az alávaló névtelen rágalmozó, akinek érdekében állott a Szövetség vezetőségét és ezen keresztül a magyar keresztény malomipar érdekképviseletét alávaló módon megtámadni. A két megjelent tanu, akiket nyilvánvalóan az a kíváncsiság hozott a tethelyre, ami általában jellemzi azokat az embereket, akik intenzíven érdeklődnek valamely bűnügy iránt, megesküdött arra, hogy a tettes nem Bodnár László.

Önként felmerül ezek után a kérdés, hogy miért gyanúsította meg a két tanu által szerkesztett Malomujság Bodnár Lászlót, hogyha most a bíróság előtt a két tanu esküvel megerősített vallomásában ennek éppen az ellenkezőjét vallotta?

A malom saját papírzsák-szükségletét külön iparengedély nélkül is előállíthatja

Egy malomvállalat a Magyar Őskeresztény Malmok Szövetsége útján azzal a kérelemmel fordult a Papiripari Anyaggyártási Bizottsághoz, hogy részére papiranyag utaltassék ki abból a célból, hogy a saját szükségletére papírzsákok házilag készíthesse. A kérelemnek az volt egyik indoka, hogy a malmok a papírzsákkészítő üzemek késedelmes szállítása, a zsákok helytelen méretei és meg nem felelő ragasztása miatt károsodnak és állandó kellemetlenségeknek vannak kitéve.

A Papiripari Bizottság azonban ezt a jogos kérelmet azzal az indoklással tagadta meg, hogy a papírzsák készítéséhez külön iparengedély szükséges és hogy a nátronzsákok készítésére engedéllyel bíró vállalatok kellő mértékben tudják ellátni a malomipart a szükséges zsákokkal.

Természetesen a malomipar ebbe az elutasításba nem nyugodhatik bele. Elsősorban azért nem, mert a Papiripari Bizottság olyan jogszabályt kíván felállítani, amelyik merőben ellenkezik az eddigi gyakorlattal. Hiszen köztudomású, hogy az egész gyár- ipar a csomagolószóhoz szükséges göngyölegeket, dobozokat, ládákat stb. maga készíti el anélkül, hogy arra külön iparengedéllyel rendelkezne s anélkül, hogy ezt a hatóságok kifogásolják.

Az is köztudomású, hogy a malmok a saját üzemükhöz szükséges esőveket, felvonókat, lisztlefolyókat, szállító- és keverőeszközöket, garatokat stb. stb. saját maguk, házilag, saját asztalosműhelyeikben állítják elő, anélkül, hogy asztalosiparra iparjog-sítvánnyal rendelkezne. Aminthogy a malomban szükséges kovács- és lakatosmunkák, kisebb gépjávitások, hengervágások is a malomban házilag készülnek. Még pedig mindaddig külön iparjog-sítvány nélkül, amíg csak az ipartelep saját szükségletének ellátásáról van szó.

A papírzsákok készítése pedig a felsoroltakkal össze sem hasonlítható, sokkal egyszerűbb munka és

SZIVOGAZMOTOROK
FA, FASZÉN
ÉS BARNASZÉN-
tüzelésre.
DIESELMOTOROK
ÁTALAKÍTÁSA
MOTOR ÉS GÉPGYÁR
MARTOS ÉS HERZ
Budapest, XIV., Erzsébet királyné útja 87.

És felmerül a további kérdés, hogy ki hát a tettes? Vajjon a kíváncsiskodó két tanu nem tudna-e erre is választ adni esküvel megerősített vallomásában, vagy anélkül?

képesítéshez nem kötött szabad ipar tárgya. Mi legalább egyetlen olyan törvényt, rendeletet vagy jogszabályt sem találtunk, amelyik a papírzsákok készítését képesítéshez, vagy engedélyhez kötné.

Igy kétségtelen, hogy a Bizottság álláspontra téves és hogy a papírzsákok előállításához, amíg azt valamely malom csupán a saját szükségletének fedezésére korlátozza, külön iparjog-sítvány nem szükséges.

A Magyar Őskeresztény Malmok Szövetsége tehát újabb megkeresést intézett a Bizottsághoz és azoknak a malmoknak részére, amelyek papírzsák önszükségletüket maguk kívánják előállítani, a szükséges papiranyag kiutalását kérte.

A szaklap nem olvasása — súlyosbító körülmény

Németországban egyik gazdasági bíróság súlyos büntetést szabott ki egy vállalatra, mert egy szakmájára vonatkozó rendeletet megszegett s ezzel a közellátást veszélyeztette. A vállalat jogi képviselője azzal védekezett, hogy a vállalat vezetője nem ismerte a rendeletet, mert a szakma szaklapját nem olvasta el a kérdéses időben. Miután a bíróság kétségtelenül megállapította, hogy a szakmai szaklap a szóbanforgó rendeletet közölte, kiemelte az ítéletben, hogy ezt a körülményt súlyosbító körülménynek veszi. A köteles kereskedői gondosság ugyanis megköveteli — így szól az indoklás —, hogy mindenki, de különösen egy vállalat vezetője a szakmai szaklapját olvassa s az abban közölt rendeleteket megismerje és betartsa. Indoklásában még azt is kiemelte a bíróság, hogy a bűnösség megállapítása szempontjából nem számít, vajjon a rendelet a hivatalos lapban megjelent-e. Döntő körülmény csupán csak az, hogy a szakma szaklapja a rendeletet közölte s így egyéb közlés szükségése nem is forgott fenn.

MAGYAR LAJOS

GÉPSZIJ- ÉS MŰSZAKI BŐRÁRUGYÁR
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Budapest, V., Katona József-utca 9-11
Telef.: 113-703 és 120-262

GYÁRT:

bőr-hajtószíjakat, műszaki bőrárukat, textil-technikai bőrárukat legjobb minőségben, elsőrendű kivitelben. — Szakszerű tanácsadás minden szíjtechnikai kérdésben.

*Triumphflex-gépszij
a modern gépi üzem
legjobb hajtószíja*

*Lithophob
segít!*

Régi vízkövet üzemközben leszedi, új vízkő képződését megakadályozza!

1 kilogramm alapára 5.— pengő

Ismerető ingyen! — Egyedárusító:

TOLNAI BÉLA ÉS TÁRSA
BUDAPEST, VI., HORN EDE-U. 20. Tel.: 12-13-62

Hirdessen a szaklapban!

KARTAL TESTVÉREK MŰSZAKI BUDAPEST, V., ALKOTMÁNY-U. 27.
KERESKEDŐK Tel.: 118-053, 122-436. Sürg.: Kartalok Bpest

Ha jót akar, **DUFOUR** selymet vegyen!

MAGYAR
ÖSKERESZTÉNY MALMOK SZÖVETSÉGE
KÖZLEMÉNYEI

A váltászköteles vámörlesek után járó költség egyenértékét a régi örlesek után nem kell befizetni.

Szövetségünk az 52.512/1942. K. M. sz. rendelet megjelenése után, amely rendelet elrendelte a váltászköteles vámörlesek után is a q-kénti P 5.—, illetve P 4.— befizetését, átiratot intézett a Hombárhoz, amelyben kérte, hogy a költségegyenértékek befizetésének időpontja tisztázassék annyival is inkább, mert lehetetlennek látszott, hogy a már felörölt váltászköteles vámörlesek után utólag szedessenek be a q-kénti költségegyenérték térítéseket.

Ezen átiratra a Hombártól Szövetségünk az alábbi levelet kapta:

„T Magyar Öskeresztény Malmok Szövetsége Budapest, V., Kossuth Lajos-tér 4.

Válaszolva a váltászköteles vámörlesek tárgyában mult hó 24-én hozzánk intézett soraira, tisztelettel közöljük az alábbiakat: Az 52.512/1942. K. M. számú rendelet, amely a váltászköteles vámörlesek után járó költségegyenértéknek a befizetését és elszámolását szabályozza, visszamenő hatállyal bír, azonban intézetünk tudatában van annak, hogy a multban történt váltászköteles vámörlesek után járó költségegyenértéknek a vámöröltető felektől történő beszedése átlagosan nehézségekbe ütköznék s nagyon sok esetben keresztülvihetetlen lenne, így intézetünk eltekint attól, hogy a multban történt váltászköteles vámörlesek után járó költségegyenértéket a malmok az öröltető felektől utólagosan beszedjék, vagy azt a sajátjukból fizessék meg.

Ezért a váltászköteles vámörlesek után járó költségegyenérték elszámolását csak a jelenben és a jövőben folyó váltászköteles vámörlesek után kívánjuk megejteni a malmokkal szemben a kiadott és az Önök által is ismert 6. sz. körlevelünk értelmében.

Egyébként közöljük, hogy a fentieket az összes forgalmi adóhivataloknak is tudomására hoztuk. Teljes tisztelettel „Hombár”, a Futura, a Magyar Szövetkezeti Központok Aruforgalmi Rt. gabonagyűjtési főosztálya két aláírás s. k.

Mint a fenti levélből is megállapítható, a költségegyenérték csak a Hombár április 15-én kelt 6. sz. körlevelének vétele után végzett váltászköteles vámörlesek után fizetendő be.

A Hombár gyors és méltányos döntését bizonyára meglegedéssel fogadja a malomipar.

A vámkereset felajánlásának késedelme az átvételi árat nem érinti.

A m. kir. Közellátásügyi Minisztérium újabb határozata.

Szövetségünk még a mult évben beadványával fordult a Közellátásügyi Minisztériumhoz, az október 31-e után felajánlott vámkeresmény átvételi ára és a bejelentési határidő rendezése céljából.

Ez ügyben Szövetségünk az alábbi leiratot kapta:

M. Kir. Közellátási Miniszter.
M. Kir. Közellátási Hivatal.
302.719/1942. III/1.

Tárgy: A Magyar Öskeresztény Malmok Szövetsége 8.120/1941. M. E. sz. rendelet 4. §-ának értelmezése tárgyában elvi döntést kér.

Hiv. szám: 8.157/1941. II/F.

Magyar Öskeresztény Malmok Szövetségének Budapest, V., Kossuth Lajos-tér 4.

Fenti számú beadványra értesitem, hogy a 4.500/1941. M. E. sz. rendelet 17. §-át a 8.120/1941. M. E. számú rendelet 6. §-a hatályon kívül helyezte.

Ennek következtében utóbb hivatkozott rendelet 4. §-a szerint a malmok vámkeresményét a Hombár 10%-os árlevonás nélkül veszi át. Ez a rendelkezés azonban független a 4.500/1941. M. E. számú rendelet 21. §-ának (3) bekezdésében foglalt rendelkezéstől, mely szerint a vámkeresményt minden hónap végén a Hombárnak fel kell ajánlani. Ennek elmulasztása a hivatkozott rendelet 33. §-ába ütköző kihágást képez, ez azonban az átvételi árat nem érinti.

A hivatkozott rendelet 21. §-a (3) bekezdésében foglalt rendelkezések zökkenőktől mentes végrehajtása érdekében a Hombár azt a gyakorlatot követi, hogy a malom vámkeresményének bejelentését a következő hónap 10-ig elfogadja.

Budapest, 1942. április 15.

P. H.

A miniszter rendeletéből:

dr. Szalay Szabolcs s. k. főosztályvezető.

A kiadmány hitelül:

Harmath s. hiv. vezető.

Az október 31-e után felajánlott vámkeresmény átvételi ára már korábban tisztázást nyert ugyan, mégis szükségesnek tartjuk a mi-

SELYEMSZITASZÖVETEK

LÁMPABÉL és minden egyéb malmi cikkek
TEXTILIT **lisztesszákok**
Zsákcikkek: — Zsákkötöző-zsinag
66 cm hosszú, erős textilanyagból kg 3.40 pengő
Papirlisztesszákok legolcsóbban

beszerezhetők:
Salva MŰSZAKI CÉGNEL, Telefon: 493-993
BUDAPEST, V., CSANÁDY-UTCA 5. SZ

**KENDER- ÉS LEN-
KIKÉSZÍTŐ GÉPEK**

Törőgépek. — Tlilológépek. — Kócrázógépek
a legmodernebb kivitelben. Bármily nagyságban

ORENSTEIN ÉS KOPPEL magyar t.-l.
BUDAPEST, VI., VILMOS CSÁSZÁR-ÚT 31. SZÁM

KÁLMÁN JÓZSEF

műszaki és gépkereskedő, Budapest, V., Kálmán-u. 14
Telefonszám: 114-006 és 117-189
Összes malomszükségletti cikkek megbízható beszerzési forrása

niszteri leirat tartalmát tagjainkkal közölni, mert a második bekezdés utolsó mondata egy újabb elvi döntést tartalmaz. Mégpedig azt a döntést, hogy „Ennek (t. i. a vámkeresmény felajánlása a hónap végén a Hombárnak) elmulasztása a hivatkozott rendelet (t. i. a 4.500/1941. M. E. sz. rendelet) 33. §-ába ütköző kihágást képez, ez azonban az átvételi árat nem érinti.

A miniszteri leirat utolsó bekezdése is fontos, mert tisztázza azt a körülményt, hogy a vámkeresményt a következő hónap mely napjáig kell a Hombárnak vételre felajánlani? A megszerzés hónapjának végén ugyanis a felajánlás gyakorlatilag a legtöbb malomnál nem lehetséges, mert a vámkeresmény pontosan csak a malom havi elszámolása útján állapítható meg. Utóbbi pedig a legtöbb malomnál az ebből a célból a malomban megjelenő ellenőrzés során történik meg, rendszerint a hónap 1. és 10. napja között.

Megnyugtató tehát a Közellátásügyi Minisztérium döntése, hogy t. i. a Hombár azt a gyakorlatot követi, hogy a malom bejelentését a következő hónap 10-ig elfogadja. De megnyugtató az a döntés is, hogy a vámkereset átvételi árat esetleges késedelme nem érinti s így a malom vámkeresete minden körülmények között 10%-os árlevonás nélkül veendő át.

— Darabárúk felvételének korlátozása a vasútnál. A MÁV igazgatósága értesítése szerint — a fokozódó kocsihányra való tekintettel — további intézkedésig az állomások csak bizonyos árukat vesznek fel gyors és teher darabárúként való fuvarozásra. A korlátozás nem terjed ki a többek között: élelmiszerekre (tehát lisztre sem), folyékony üzemanyagokra, zsákokra és hasonlókra. A MÁV igazgatóság a kocsiallaspénz-mentes időt — úgy a fel- mint a leadásnál — hat nappali órában állapította meg. A kirakási időponttól az áru tényleges és teljes elfuvarozásáig 24 órai fekbérmentes időt engedélyeznek.

Raktáron tartunk valódi svájci SZITASELYMEKET

minden számban. Valódi kenderből szőtt malomhevedereket, serlegeket, serlegcsavarokat, a legjobb minőségű gépszíjakat, varrószíjakat valamint porszűrőket és síkszítacskókat, kész állapotban, az összes műszaki cikkekkel és mindentelje malomfelszerelési anyagot elsőrendű minőségben és a legszolidabb napi áron

Kérjen ajánlatot:
MŰSZAKI ÉS MALOMFELSZERELÉSI VÁLLALAT
BUDAPEST, V., CSÁKY-UTCA 8. SZ. TELEFON: 111-418

**WOLFENER
GÉPSZÍJ
VILÁGHÍRŰ**

Különleges célokra: „COSMOS” vagy „AERO” minőség
Budapest, IV., Károly király-út 26.

A malom kártérítési kötelezettsége áramtúlfogyasztás esetén

Érdekes kártérítési perben mondta ki a végső szót a m. kir. Kúria. Egy villamosmű 104 hónapra visszamenőleg közel 171.000 pengőt követelt egy malomtól azon a címen, hogy a malomüzemben felszerelt fogyasztásmérő óra tévesen mutatott s így a felperes villamosmű szerint a malom sokkal több áramot fogyasztott, mint amennyit az óra kimutatott.

A m. kir. Kúria a felek közt a kárt megosztotta és az alperes malmot 39.209 P 70 f megfizetésére kötelezte. Indokolásában a következő közérdekű megállapítások vannak:

Az áramszolgáltatási szerződés adásvételnek minősül. A szerződésben ki lett kötve, hogy ha az óra tévesen mutat, akkor a különbözetet a vállalatnak, illetőleg a fogyasztó malomnak meg kell téríteni. Ily megtérítés azonban legfeljebb visszamenőleg 3 hónapra követelhető. Ehhez képest a felperes villamosműsárság csak azt követelheti, hogy a malom három havi túlfogyasztás árát fizesse meg. Ez a három havi túlfogyasztás azonban csak 6.270 P 24 fillért tesz ki.

Ennek dacára a Kúria úgy találta, hogy a 104 havi túlfogyasztás ellenértékének egy részét — a kártérítésre vonatkozó jogszabályok alapján — alperes malom megtéríteni köteles. Jogszabály ugyan-

is, hogy aki másnak jogvéde érdekét jogellenesen és vétkeesen megsérti, köteles a másik kárt megtéríteni. Az alperes malomnak az a eseménye, hogy 104 havi túlfogyasztás ellenértékét fizetés nélkül vette igénybe, jogellenes és vétkees, mert a fellebbezési bíróság megállapítása szerint az alperes malom kezdettől fogva tudott a túlfogyasztásról. MintLogy azonban a bíróság megállapítása szerint a villamosműsárságot a mérőberendezés ellenőrzése körül mulasztás terhelté, a Kúria ezt a mulasztást is súlyosnak és vétkeesen találta. Így a felperes villamosműsárság is közrehatott kárának keletkezésében, valamint abban, hogy kára éveken át feltűnően nagy összegre szaporodott.

Ezek után tekintetbe véve azt, hogy a villamosmű kárt mindkét fél hibájára kell visszavezetni, tekintetbe véve a felek vétkeességének fokát, a felek vagyoni helyzetét, végül azt a körülményt, hogyha alperes malom a túlfogyasztásnak főképpen a felperes villamosmű hibájából felszaporodott feltűnően nagy összegét, vagy annak túlnyomó részét most utólag, egyösszegben tartoznék kifizetni, ez vagyoni helyzetét megrendítené és vétkeességének fokával egyébként sem volna arányban, a m. kir. Kúria azt állapította meg, hogy az alperes malom csak a kár egyötöd részét köteles viselni. (C. IV. 4.746/1941. — 1941. XII. 18.)

Mélyreható tanácskozás a Futura jogügyi osztályán

Lapunk folyó évi március 28-i számában két kis hírt közöltünk. Az egyiknek a címe volt: „Magyarország 1941. évi rizstermése”, a másiké: „A Futura olajmalom létesít Nagykanizsán”.

A Futura mindkét cikkünket sérelmezte, szerkesztőségünkhez helyreigazító nyilatkozatot küldött be és kérte azoknak a közzétételét, mert — mint a Futura mondta — a cikkünkben foglalt közlések tévedéseket tartalmaznak.

Mi a helyreigazító kérelemnek nem adtunk helyt, a helyreigazító nyilatkozatokat nem közöltük.

A Futura a bíróságnál keresett orvoslást és pert indított lapunk felelős szerkesztője ellen a budapesti kir. büntető bíróságnál, kérvén a bíróságot, hogy kötelezze lapunk felelős szerkesztőjét a helyreigazító nyilatkozat közzétételére.

A budapesti kir. járásbíróság f. hó 6-án megtartott tárgyaláson a Futurát kérelmével el-

utasította. A bíróság nem ment bele annak érdemi tárgyalásába, hogy köteles-e lapunk a helyreigazító nyilatkozatot közzétenni vagy sem, mert megállapította, hogy a Futura alaki hibát követett el akkor, amikor a helyreigazító nyilatkozat közzétételét kérte. A kir. büntető járásbíróság elutasító határozata ellen a Futura jogi képviselője fellebbezést jelentett be. Ugyanakkor előterjesztette azt a kérést, hogy tekintse a kir. járásbíróság a fellebbezést fellebbezésnek, mert otthon a jogügyi osztály több tagjával lefolytatandó alapos tanácskozás után fog végleges nyilatkozatot tenni, hogy a fellebbezést fenntartja-e, avagy sem.

A Futura jogügyi osztályát ennek a rendkívül fontos és „bonyolult” kérdésnek eldöntése bizonyára komoly szellemi feladatok elé fogja állítani.

Egyébként a két helyreigazító nyilatkozatot most már — a bíróságnak Futurát elutasító döntése után — önként közöljük lapunk más helyén.

Szitaszámok előírása az új kiörlésnél Németországban

Mint már közöltük, április 1-től kezdődőleg Németországban az új kiörlési rendelkezések léptek hatályba. Az új kiörlési rendszabályok arra kötelezik a malomokat, hogy úgy a rozst, mint a búzát — a tisztítási veszteség leszámításával — teljes 100%-ig örljék ki.

Köztudomás szerint Németországban a típusörlés nem a liszt színe, hanem a hamutartalmának meghatározása által történik. Jelenleg a búzaörlésre az van előírva, hogy a felöntött súly 50%-ig 550-es típusú és 1050-es típusú lisztet, a megmaradó részből pedig csupán 2800-as típusú kenyérlisztet kell készíteni. Készíthető még a búzából 1700-as típusú egybeörölt kenyérliszt is. (Weizenvollkornschrot.)

A típusszámok az egyes liszt típusok előírt hamutartalmát jelzik. Ezekből azonban egy csekély eltérés — lefelé vagy felfelé — meg van engedve.

Rozsból csak 1790-es típusú rozskenyérlisztet, illetve 1800-as típusú egybeörölt rozskenyérlisztet (Roggenvollkornschrot) szabad előállítani.

Érdekes az új kiörlési rendezésnél, hogy a hamutartalom rozsoörlésnél kívül még az a szitaszám is elő-

van írva, amelyen az őrlésnek keresztül kell halnia. Így 1790-es típusú rozskenyérlisztnek — az előírt hamutartalom betartásán kívül — csak az a liszt felel meg, amelyik lehetőleg teljes mennyiségben 46-os daraselymen áthullik és az őrlésnél legalább 60%-a áthullik a 3 xxx-es szitaselymen is. A minőségpróbákat az említett számú bevonatokkal ellátott kézziszítákon adják meg, kézzel végzett rázás után.

PAPIR-ZSÁK

garantáltan nátrónpapírból

50 kg lisztre 4 rétü kb. **46 dkg-os**

50 kg korpára 3 rétü kb. **44 dkg-os**

Papírszájkainkat cégnyomással is szállítjuk.

Kérjen ajánlatot és próbaszáktól!

BATES PAPIRÁRU
IPARI R. T.

Budapest, V., Alkotmány-u. 4.

TELEFON: 114-663

Mentesítő határozat ellenében
gép-, gőzhenger- és motorolajat
azonnal szállítok
Kívánatra igénylő-ürlapot beküldökl
ifj. **MAGURANYI JENŐ**
TRAKTOLIN
olaj és vegyipari termékek
Budapest, VI., Andrásy-út 78. Tel.: 122-510

SCHWEIZ. SEIDENGAZEFABRIK A. G. ZÜRICH

EXCELSIOR védjegyű

selyemszitaszövetek

magyarországi gyári lerakata: **KOLLIN TESTVÉREK**
Budapest, V., Szent István-tér 5. Telefon: 189-292

Az összes kelendő számokból állandó friss készlet. Mindennemű ipari és műszaki textilárak nagykereskedése

Filcek, siksztatáczsók, flanellok, porszűrőtömlők, hevederek.
Viaszosvásznak, gyapjurázó sziták, lámpabelek.

LÁSZLÓ MEDICAGO
KALAPÁCSOS DARALÓ
ACÉL TÍPUS. MINDEN
LŐERŐHÖZ

REKORD
SZAB. DERCFORIO ES KORPAKIÖRLOGEP
Malomszükségleti
cikknek előnyös árakon!
KÉRJE ÁRJEGYZÉKÜNKET

LÁSZLÓ ES FIA
AKI ES GEPKERESKEDŐK
BUDAPEST V. ALKOTMÁNYU. 25.
TELEFON: 11-84-91 11-77-92

Érdekes ennek az előírásnak a háttere is. Bár a rendelet erről nem beszél, de köztudomású, hogy a szitaszám előírás miatt történt. A liszt sütőképességét a lisztbeörölt csíra- és héjrészek nagymértékben csökkentik. Az ok minden szakember előtt ismeretes. Különösen rontják a lisztbekerült korparészek a sültképeséget akkor, ha azok durvák, darabosak. Ennek okát is ismeri minden szakember. Kevéssé érzett hátrányos hatását a lisztbeörölt korpa akkor, ha az lehetőleg mentől finomabban van megőrölve. A szitaszámok előírása a próbák alkalmával azért történt tehát, hogy ezzel arra kényszerítsék a molnárt, hogy az őrlés alatt is ezeket a szitaszámokat használja s ezáltal csak finomra megőrölt héjrészek kerüljenek a lisztbe.

A rendelet még azt is előírja, hogy amennyiben a búza, illetőleg a rozsz tulajdonságai olyanok, hogy az előírt hamutartalom az őrlésnél nem tartható be, a hamutartalomtól való eltérést csak akkor nézik el a hatóságok, ha a malom pontos és rendszeres, könyvvezetéssel igazolja, hogy a felöntésre került búza, illetve rozsmennyiséget — a hulladék levonásával — teljes 100%-ig kiörlötte.

Jutassy Ödön és lapunk felelős szerkesztője

A Malomszág felelős szerkesztője a lap május 1-én megjelent számában kifogásolja, hogy lapunk közzétette azt a telefonszámát, amelyet Illés Sándor elmulasztott az általa „kezelt” malomszövetség, a Molnáriskola céljaira felajánlott több ezer pengős vagyonból kifizetni s egyúttal felhasználja ezt az alkalmat annak kidomborítására, hogy a zsidó **Jutassy Ödön** és lapunk felelős szerkesztője egymásra találtak.

Ezzel kapcsolatosan lapunk felelős szerkesztője, **dr. Karácson Jenő** csupán a következőket kívánja egyelőre kinyilatkoztatni:

„Jutassy Ödönnel több év óta baráti összeköttetést tartok fenn, amit nem óhajtok megszakítani sem Illés Sándor, sem más kedvéért annál is inkább, mert Jutassy Ödön nekem soha valótlanúságot nem mondott, ezzel szemben Illés Sándor nemcsak nekem, hanem az igazgatóságunk is valótlan tényállításokat terjesztett elő, ezeket a valótlan állításait becsületességemmel és esküjével is megerősítette. Ne merészelje tehát Illés Sándor kifogásolni azt, hogy én egy korrekta emberrel, aki amellet Illés Sándornak annak idején jótévője volt, megbeszélést folytatok egy olyan közérdekű kérdésben, amelynek célja felfedni azokat a manipulációkat, amelyek a közpénzzel folytak.

Eddig szól felelős szerkesztőnk nyilatkozata, amin remélhetőleg Illés Sándor okulni fog és nem fog minduntalan kiállani a napra.

Malomgépek

teljesen újak, raktárról szállíthatók:

KLEMM

UJVIDÉK, ORSZÁGZASZLÓ-TÉR 6/I. SZÁM

H I R E K

A magyarországi zsákgártás átszervezése. Mint a N. S. T. közli, a jutabehozatal megszűnése folytán az Iparügyi Minisztérium intézkedéseket fogantatott a mezőgazdasági és ipari zsákgártás átszervezésére. Magyarország zsákszükséglete kb. évi 7 millió darab. Ezt a mennyiséget eddig a külföldről behozott jutából állították elő. A jutások helyett hazai termelésű kender- és papírkeverékből készült, úgynevezett „textilit” zsákokkal biztosítják a haza szükséglet fedezését.

A csiránélküli kukorica és kukoricadara forgalmának szabályozása. A földművelésügyi miniszter elrendelte, hogy a csiránélküli kukorica, valamint a belőle előállított kukorica takarmánycsoporthoz tartozó, vagy zsákján, nemkülönben a vonatkozó üzleti iratokon és egyéb nyomtatványokon (kötlevél, szállítólevél, árlap, számla stb.) a „csiránélküli” jelzést kell alkalmazni.

Kimondotta továbbá rendelkezését, hogy a csiránélküli kukoricát a csirással vagy más takarmánnyal keverve, illetőleg a csiránélküli kukoricából készült takarmánydarát a csirás kukorica örményeivel, vagy más takarmánnyal keverve forgalombahozni tilos. Tilos azonban a csirátlanítás során kapott — nagyobb részt héjből, léha szemekből és szemtörmelék-ből álló — terméket (kukoricakorpát) a csiránélküli kukoricához, vagy a csiránélküli kukoricadarához keverni.

A rendelet 1942. május 20-án lép hatályba. (141.500/1942. F. M. szám. B. K. 1942. 102. sz.)

Gyászrolat. Mint részvétellel értesülünk, Váradszöllősen 71 éves korában elhalálozott id. **Rollinger Vilmos** malomtulajdonos, a régi molnárnemzedék ismert és közbecsültségekben álló tagja, volt ipartestületi elnök. Temetése f. hó 3-án volt örösi részvétellel a váradszöllősi, Velencei-utcai malomból. A mélyen sujtott családnak ezúton fejezzük ki őszinte részvételmünket.

Bármely ingatlan tulajdonosa — nemcsak a mostani időkben, hanem még békében is — túrni köteles, hogy telkén, épületén, vagy azok alatt a légvédelemmel kapcsolatos közérdekű berendezések létesítenek, vagy ilyen légvédelmi eszközök helyeztessenek el. Túrni köteles továbbá, hogy azok létesítésére vagy elhelyezésére, illetőleg az ingatlan légvédelmi célokra való igénybevételek előkészítésére a szükséges intézkedések megtétele és a munkálatok elvégzése. (135.400/1942. H. M. szám.)

Hatósági liszt felsütéséből kizárt pékek. Mint a miskolci „Magyar Jövő” közli, Miskolc város polgármestere a már kizárt Diamant Géza és Pögel Andor pékekén kívül a hatósági liszt felsütéséből Klein Sándor, Schwarcz Péter, Fried Andor és Bieber Ábrahám pékeket is kizárta. A kizárás oka az, hogy a felsorolt pékek a kenyérgyökekre az érvényességi határidőket megelőzően szolgáltattak ki kenyeret. Azonkívül a kihágási eljárás is megindult ellenük.

A fűszerpaprika minősítéséhez használandó jellegminták. A m. kir. földművelésügyi miniszter elrendelte, hogy a paprika minősítéséhez összehasonlítással azokat a jellegmintákat kell használni, amelyeket fűszerpaprika termesztési körzetként a Szegeden, Érsekújváron és Kalocsán — az erre a célra szervezett — paprikajelleg megállapító bizottságok állapítanak meg. (145.212/1942. F. M. szám.)

Újraépitettek egy leégett malmot. Két éve annak, hogy a vasvármegyei Jánosfa községben a **Huszár Testvérek** malma leégett. A malmot most **Huszár József** újra felépíttette és üzemét a múlt hó 10-én meg is kezdte.

A tótkomlói malom bérlete. Ismeretes, hogy a község képviselőtestülete április 28-ára tüzte ki az újabb községi gőzmalom nyilvános árlejtés útján való bérbeadásának időpontját. Az árverés eredménytelen maradván, az előjáróság javaslatára úgy határozott a képviselőtestület, hogy magánúton való egyezkedés útján fogja a malmot bérbeadni. Erre a célra a képviselőtestület június 30-ig engedélyezett az előjáróságnak határidőt.

Bánati liszt Belgrádnak. A szerbiai német gazdasági főmeghatalmazott — tekintettel Belgrád városának súlyos közellátási helyzetére — a bánati készletekből 30.000 métermáza lisztet bocsátott a szerb főváros rendelkezésére.

Malomvétel. **Pörnczy József** m. kir. gazdasági tanácsos, malomtulajdonos, **Szentlőrinc** községben levő malmát eladta **Kovács és Kása** molnároknak.

Új német szabadalom kukoricacsirátlanításra. Új csirátlanítási eljárásra kért és kapott szabadalmat **dr. Grandel Félix** német malomtechnikus. Az új eljárás állítólag tökéletesen csirátlanít. Még pedig víz, vízgőz, gőzzel telített levegő alkalmazása nélkül, egyszerű módon. Az eljárásnak az a lényege, hogy a csirátlanítandó kukoricaszemet valamely kemény, síma falhoz röptetik, vagy pedig a szemeket egy ütőnek teszik ki. A szabadalmi leírás szerint az eljárásnak még az az előnye is megvan, hogy általa a legnagyobb mértékben dara- és lisztből megtisztított minőségű csira nyerhető. Ez a csira a ki-sajtolásnál olyan alacsony savtartalmú olajat szolgáltat, hogy azt többnyire higítatlan állapotban, közvetlenül ételajként lehet felhasználni.

Megállapították azonkívül erről a csiraolajról, hogy amennyiben hideg sajtolás útján állítják elő, olyan mennyiségben tartalmaz E-vitamint, mint a legjobb természetes E-vitamint szolgáltató anyagok. Sőt ezeket még túl is szárnyalja.

A száraz kukoricaszemek — folytatja a leírás — amelyeket a szabadalmi eljárás szerint ütközőfalnak röptetnek, illetőleg amelyekre az egy ütést mérik, egy gömbszemű, többnyire éles éllel bíró dara-ra és csaknem sértetlen csirára hullanak szét. Holott az eddigi eljárások alapján a kukoricaszem és ezzel a csira erős szétdarabolása következett be.

A csirátlanítás után visszamaradó kukoricadara hosszú ideig tárolható, minthogy abból a könnyen felbomló csirarészek teljesen hiányoznak. A német szabadalom száma: 715.456.

Ipari vállalatok önköltségszámítása és üzemi könyvelése. Ez alatt a cím alatt jelent meg a Fővárosi Könyvkiadó kiadásában a magyar könyvpiacra egy olyan szakmunka, amelyet a szak-körök már régen nélkülöznek. A könyv szerzője **Posevitz Tivdar**, ny. műszaki tanácsos, híres könyv-vizsgáló, aki egy emberöltőn át szerzett gyakorlati tapasztalatainak eredményét, tudásának gazdag tárházát bocsátja a magyar szakkörök és a magyar ipar rendelkezésére. A mű — ellentétben a külföldi, főleg német szakmunkákkal — nem esik a terjedelmesség hibájába. Így könnyen áttekinthető és gazdag anyagából az is bőségesen meríthet, aki terjedelmes művek áttanulmányozására nem tud magának időt szakítani. Valamennyi iparágatból legalább egy gyakorlati példát közöl és így minden vállalat, kiesi és nagy egyaránt, szakmára való tekintet nélkül, megtalálhatja az üzemi könyvelésnek azt a módját, amely körülményeinek legjobban megfelel. A házagptóló mű bolti ára 10 pengő. Megrendelhető a szerzőnél, Budapest, III., Timár-ucca 15. szám alatt, akinek postatakarékpénztári csekk-számla száma 20.301.

Malombérlét. A zalaszántói özv. **Kreizlerné** fele malmot megvásárolta **Varga Ferenc** és azt saját kezelésében vezeti tovább.

SKF KÖZLŐMŰELEMÉK

beépítése

az erőszükségletet csökkenti, nagy fordulatszámok alkalmazását teszi lehetővé, a kenőanyag és a kenőmunka legnagyobb részét megtakarítja. Az állandó szorítóvályes gördülő csapágyak gyorsan szerelhetők, rendkívül teherbírók nem melegsznek, felügyeletet, javítást nem igényelnek, tehát üzemük

Korszerűen és gazdaságosan tervezünk és átépítünk közlő-műveket. Képzett szakmérnökeink és szerelők a tervezést és kivitelezést a leg gondosabban végzik el.

SKF

SVÉD GÖLYÖSCSAPÁGY R.-T.
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI-ÚT 55.

Szigorított kiírási rend Szerbiában. A szerbiai állami gabonaközpont az eddigi kiírási előírásokat olyképpen változtatta meg, hogy ezúttal a 78 kg hektolitersúlyú búzából csupán 90 kg. egység búzalisztet és 8 kg korpát szabad előállítani.

Az árpa, köles és hajdina feldolgozása a lengyel főkörmányzóságban. Legújabb rendelet szerint árpát, kölest és hajdinát lengyel őstermelők részére csak a vámórlésre engedélyt kapott malmok dolgozhatnak fel, még pedig csak az őstermelő részére kiállított jogosítójege alapján és csak a jegeven feltüntetett mennyiség erejéig. A feldolgozási díj és a kiszolgáltatás a következő: 100 kg **árpából** ki kell szolgáltatni 70 kg árpakását és legalább is 25 kg árpakorpát. A feldolgozási díj 2.30 marka. — **Kölesből** 60 kg köleskását és legalább 32 kg köles-héjat és hulladékot. A hántolás díja 2.— marka. — **Hajdinából** 50 kg hajdinakását és legalább 42 kg mellékterményt. A feldolgozás díja 2.80 marka.

Malomlezárások Bajorországban. A kiírási előírások elleni kihágás, valamint a takarékos gazdálkodásra vonatkozó rendeletek benemartása miatt az illetékes hatóság 2 malmot a háborús gazdálkodás egész tartamára, 3 malmot pedig hat-havi időtartamra eltiltott az őrléstől. Egy malom tulajdonosát fogházbüntetésre ítélték, mert két zsák gabonát megdarált.

Malomközgyűlés. A **Concordia Gőzmalom Részvénytársaság**, Budapest 1942. május 15-én délelőtt 8 órakor Budapesten, V., Nádor-u. 3. szám alatt tartja rendez évi közgyűlését.

A Futura olajmalom létesít Nagykanizsán című hírnkben — f. é. lapszámunkban — egy vidéki hírlap közleménye nyomán azt irtuk, hogy a Futura Nagykanizsán, a volt Transdanubia malomépületében új olajmalom létesít. A Futura most arról értesít bennünket, hogy a hír téves. A Futura sem Nagykanizsán, sem máshol olajmalom nem létesít és erre vonatkozó tárgyalásokat sem nem folytatott, sem nem folytat. Annál is szívesebben adunk helyet ennek a helyreigazításnak, mert az olajsajtóipar is annyira túl van méretezve, hogy újabb olajmalom alapítására belátható időn belül valóban semmi szükség sincs.

Magyarország 1941. évi rizstermelése címén f. évi március 28-i lapszámunkban közöltük, hogy az 55 magyarországi rizstermelő gazdaságból 5 magánvállalkozás volt, 21 az Országos Öntözésügyi és Mezőgazdasági Ipari Rt.-nak, 1 a Mauthner-cégnak volt szerződéses termelője.

A Futura a Magyar Szövetkezeti Központok Áruforgalmi Rt. kívánságára ezen közleményünket azzal egészítjük ki, hogy az 55 rizstermelő gazdaság a következőképp oszlik meg: 21 gazdaság a M. Kir. Országos Öntözésügyi Hivatal kezelésében volt, 14 gazdaság a Futurának, 14 az újonnan létesült Öntözési és Mezőgazdasági Ipari Rt.-nak, 1 db a Mauthner-cégnak volt szerződéses termelője.

JÖL ESIK A PIPA MERT OROSZLÁN SZITA

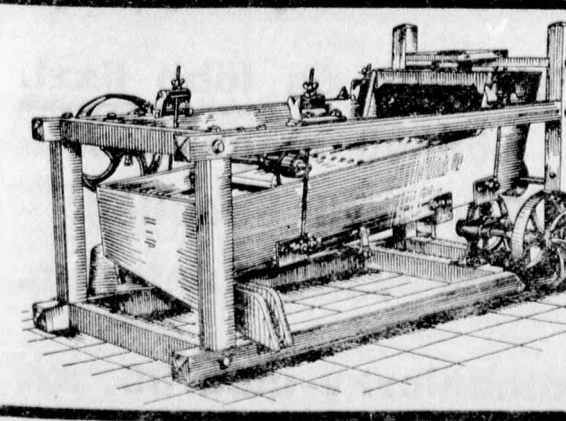

Az OROSZLÁN védjegyű szitaselymek magyarországi vezérképvisellete:

Roseth György

Budapest, V., Katona József-utca 27. szám
A Magyar Molnár Lapja szerkesztőségének új helyiségével szemben.

Eladó 5 tonnás
Prága
teherautó
Cím a kiadóhivatalban

Allandó jó mellékkeresetre tehet szert,
ha beállítja a legújabb szerkezeit
Anyarozskiválasztógépet
Öcsödy József főmolnár szabadalma
Csekély beszerzési ára rövid idő alatt kifizetődik
Felvilágosítással, ajánlattal szolgál és gyártja:
Graepel Hugó Betéti Társaság
malomépítéssel, gép- és rostalemezgyár
BUDAPEST, X., SZLÁVY-UTCA 20-30. (Gergely-utca sarok)

